

Ελληνική Δημοκρατία
Τεχνολογικό Εκπαιδευτικό
Ίδρυμα Ηπείρου

Νοσηλευτική Ψυχικής Υγείας

Ενότητα 10: Ψυχιατρικές εκδηλώσεις της γενικής
παθολογίας – Α' ΜΕΡΟΣ

Μαίρη Γκούβα

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Ανοιχτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα στο ΤΕΙ Ηπείρου

ΤΕΙ ΗΠΕΙΡΟΥ

ανοικτά μαθήματα
open courses

Τμήμα Νοσηλευτικής

Νοσηλευτική Ψυχικής Υγείας

Ενότητα 10: Ψυχιατρικές εκδηλώσεις της γενικής παθολογίας – Α' ΜΕΡΟΣ

Μαίρη Γκούβα

Αναπληρώτρια Καθηγήτρια

Ιωάννινα, 2015

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ
Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Άδειες Χρήσης

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό υπόκειται σε άδειες χρήσης Creative Commons.
- Για εκπαιδευτικό υλικό, όπως εικόνες, που υπόκειται σε άλλου τύπου άδειας χρήσης, η άδεια χρήσης αναφέρεται ρητώς.

Χρηματοδότηση

- Το έργο υλοποιείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «**Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση**» και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από εθνικούς πόρους.
- Το έργο «**Ανοιχτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα στο ΤΕΙ Ηπείρου**» έχει χρηματοδοτήσει μόνο τη αναδιαμόρφωση του εκπαιδευτικού υλικού.
- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό έχει αναπτυχθεί στα πλαίσια του εκπαιδευτικού έργου του διδάσκοντα.

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
Πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Σκοποί ενότητας

- Εμπλουτισμός γνώσεων ώστε να κατανοήσουν οι εκπαιδευόμενοι τόσο τα συμπτώματα των ψυχιατρικών εκδηλώσεων που μπορεί να εμφανίζονται σε ασθενείς της γενικής παθολογίας όσο και να γνωρίσουν την πολυπαραγοντικότητα της εκδήλωσής τους.
- Ανάπτυξη ιδεών για τις γνώσεις των κλινικών επαγγελματιών υγείας ως προς τη διαφορική διάγνωση αυτών των συμπτωμάτων.

Περιεχόμενα ενότητας

- Παθήσεις της γενικής παθολογίας με ψυχιατρικές εκδηλώσεις.
- Συμπτώματα Ψυχιατρικών εκδηλώσεων της γενικής παθολογίας.
- Αιτιότητες και Στρατηγικές Διαχείρισης και Αντιμετώπισης.
- Νοσηλευτικές Δεξιότητες και Παρεμβάσεις.

Παθήσεις της γενικής παθολογίας με ψυχιατρικές εκδηλώσεις

A) Μεταβολικές εγκεφαλοπάθειες

B) Ψυχικές διαταραχές των ενδοκρिनοπαθειών

Γ) Εγκεφαλοπάθειες των αβιταμινώσεων

Δ) Κακοήθεις διεργασίες

E) Παθήσεις του αίματος

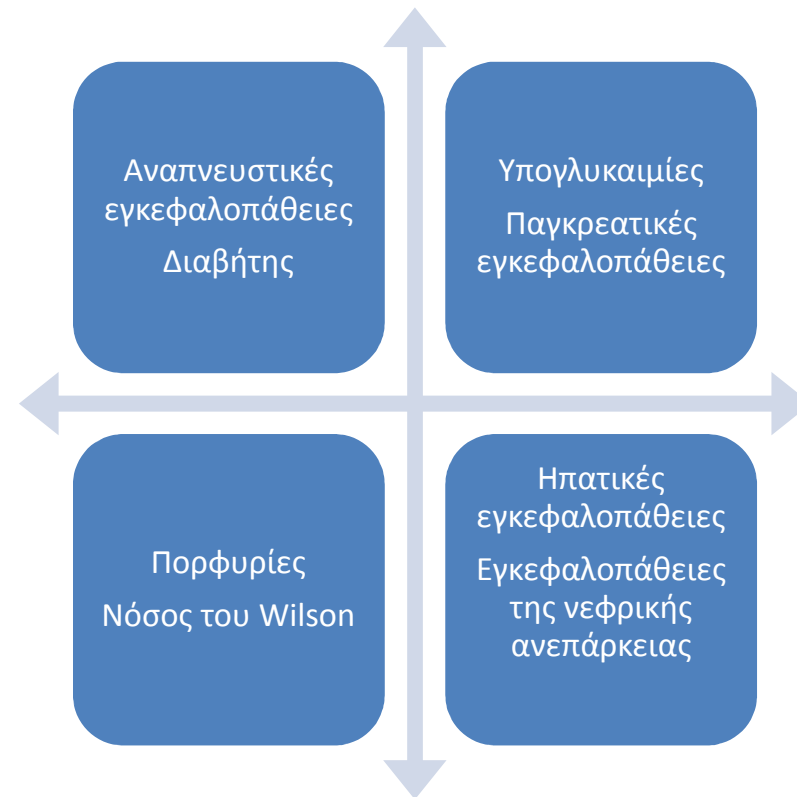
ΣΤ) Νόσοι του κολλαγόνου

Z) Ψυχιατρικές επιπλοκές των χειρουργικών επεμβάσεων

H) Νοσομιμήσεις (PATHOMIMIES)

A) Μεταβολικές εγκεφαλοπάθειες

1. Αναπνευστικές εγκεφαλοπάθειες

- Αιτιότητες:
 - Α) Εγκεφαλοπάθεια με εμφανή αναπνευστική ανεπάρκεια, η οποία οφείλεται σε χρόνια βρογχοπνευμονοπάθεια με εμφύσημα.
 - Εύκολη διάγνωση.
 - Β) Εγκεφαλοπάθεια με αιφνίδια αναπνευστική ανεπάρκεια, που οφείλεται σε βρογχική επιμόλυνση ή αποτελεί παρενέργεια της θεραπευτικής αγωγής (ηρεμιστικά, διουρητικά).
 - Δύσκολη διάγνωση.

Συμπτώματα

- Ευερεθιστότητα
- Ευφορική και λογορροιακή διάθεση
- Νυχτερινή ανησυχία και διέγερση
- Διαταραχές της συνείδησης (από θόλωση έως συγχυτικο-ονειρική κατάσταση, η οποία μπορεί να εκληφθεί ως τρομώδες παραλήρημα)

- Πτερυγίζων τρόμος
- Πολυεστιακές μυοκλονίες
- Διαταραχές της όρασης
- Εστιακά νευρολογικά σημεία
- Επιληπτικές κρίσεις
- Ενδοκρανιακή υπέρταση (ψευδοχωροκατακτητικές μορφές με κεφαλαλγίες, υπνηλία και οίδημα της οπτικής θηλής)

Στρατηγικές Διαχείρισης και Αντιμετώπισης

- Η επείγουσα θεραπεία επιφέρει:
 - Ταχύτατη βελτίωση των διαταραχών της συνείδησης.
 - Μείωση της υπερκαπνίας.
 - Αύξηση του ποσοστού δέσμευσης οξυγόνου από την αιμοσφαιρίνη.
 - Το 80% των ασθενών δεν επιζεί πάνω από τρία έτη.

2. Διαβήτης

- Συμπτώματα:
 - 1. Διαταραχές της συνείδησης.
 - Πρόδρομα σημεία κώματος (κετοξαιμικό, υπερωσμωτικό μη κετωσικό με βαριά υπεργλυκαιμία, υπογλυκαιμικό).
 - 2. Εγκεφαλικά επεισόδια.

Αιτιότητες

Μη επαρκώς θεραπευμένος σοβαρός σακχαρώδης διαβήτης
Απουσία αγωγής (ηλικιωμένοι ασθενείς)
Υπέρβαση της δόσης ή διαιτητικό λάθος

- Κετοξαιμικό κώμα
- Υπερωσμωτικό μη κετωσικό κώμα με βαριά υπεργλυκαιμία
- Υπογλυκαιμικό κώμα

Αγγειακές παθήσεις (υπέρταση, αθηρωμάτωση)

- Εγκεφαλικά επεισόδια

- Η εμφάνιση υπογλυκαιμικών συμπτωμάτων ευνοείται από τη λήψη:
 - Οινοπνεύματος.
 - Φαρμάκων (αντιπηκτικά, β-αναστολείς, αναστολείς της ΜΑΟ, νευροληπτικά, σαλικυλικά).

Στρατηγικές Διαχείρισης και Αντιμετώπισης

- Εξασφάλιση επαρκούς θεραπευτικής αγωγής σε πάσχοντες από διαβήτη
- Ιδιαίτερη προσοχή στους ηλικιωμένους
- Προσοχή ώστε να μη γίνει υπέρβαση της συνιστώμενης δόσης
- Τήρηση κατάλληλης διαίτας
- Αποφυγή οινοπνεύματος και λήψης ορισμένων φαρμάκων καθώς ευθύνονται για την εμφάνιση υπογλυκαιμικών συμπτωμάτων

3. Υπογλυκαιμίες

Συμπτώματα

Εγκεφαλική δυσλειτουργία:

- ✓ Υπογλυκαιμικό κώμα.
 - Ιδρώτας.
 - Υποθερμία.
 - Αμφοτερόπλευρο σημείο Babinski.
 - Κρίσεις απεγκεφαλισμού.
- ✓ Κρίσεις γενικευμένης εστιακής επιληψίας.
- ✓ Επεισόδια ναρκοληψίας.
- ✓ Εστιακά σημεία εγκεφαλικής βλάβης.
- ✓ Λυκοφωτικές καταστάσεις με διαταραχή της συμπεριφοράς.
- ✓ Φυγές.
- ✓ Ασυντόνιστη υπερδραστηριότητα.
- ✓ Αδρενεργικά συμπτώματα.
 - Εύκολη κόπωση.
 - Νευρικότητα.
 - Αγχώδης αδιαθεσία με εφίδρωση, ταχυπαλμίες και ιλίγγους.

Υπογλυκαιμία

Αιτιότητες

- Η γλυκόζη αποτελεί τη βασική ενεργειακή πηγή για το νευρικό σύστημα:
- Η έλλειψη γλυκόζης προκαλεί την εμφάνιση εγκεφαλικής δυσλειτουργίας

Επιπτώσεις

- Μη αναστρέψιμες εγκεφαλικές βλάβες
- Άνοια

Διαβητικός σε αγωγή

- Η υπογλυκαιμική αιτιολογία των διαταραχών αυτών εντοπίζεται εύκολα.

Αυτόματη υπογλυκαιμία (ινσουλίνωμα, επινεφριδική ή υποφισιακή ανεπάρκεια)

- Η αιτιολογία παραμένει άγνωστη για μεγάλο χρονικό διάστημα.
- Εκλαμβάνεται λανθασμένα ως νευρωσική λιποθυμία, υστερικό επεισόδιο, οξεία αλκοολική τοξίκωση, ιδιοπαθής επιληψία.

4. Παγκρεατικές εγκεφαλοπάθειες

Συμπτώματα

Αγχώδης ανησυχία και διέγερση.

Θόλωση της συνείδησης.

Ονειρική κατάσταση που μπορεί να συγχέεται με το τρομώδες παραλήρημα σε ιστορικό αλκοολισμού.

Εξωπυραμιδική προσβολή.

Τετανικές κρίσεις οφειλόμενες σε υπασβεστιαμία.

5. Ηπατικές εγκεφαλοπάθειες

Οξείες ηπατικές παθήσεις (ιογενείς ή τοξικές ηπατίτιδες)

Χρόνιες ηπατικές παθήσεις (κίρρωση)

- Μπορεί να προκαλέσουν νευροψυχικές διαταραχές

Αιτιότητες

- Ηπατική δυσλειτουργία που προκαλεί έλλειψη μεταβολιτών απαραίτητων για την εγκεφαλική λειτουργία.
- Είσοδος στην κυκλοφορία ουσιών εντερικής προέλευσης τοξικών για τον εγκέφαλο (αμμωνία).
- Πυλαιο-κοιλιαίες αναστομώσεις ή ηπατική κυτταρική ανεπάρκεια ευθύνονται για τον πλημμελή ηπατικό καθαρισμό του αίματος.

Συμπτώματα

Διαταραχές της συνείδησης:

Απάθεια.

Θόλωση.

Απλή ή ονειρική συγχυτική κατάσταση με πιθανότητα εξέλιξης προς εμβροντησία και προς ήρεμο ή διεγερτικό κώμα.

Νευρολογικά σημεία:

Πρώιμος και έντονος πτερυγίζων τρόμος των χεριών.

Διαταραχές του μυϊκού τόνου εξωπυραμιδικού τύπου.

Κρίσεις σπασμών.

Ηλεκτροεγκεφαλικές διαταραχές:

Μονόμορφος γωνιώδης ή τραπεζοειδής ρυθμός.

Τριφασικά κύματα

Αύξηση της αμμωνίας του αίματος

Αναπνευστική αλκάλωση

Κιρρώσεις (αλκοολικές, μεταπατιδικές, από βιλχαρζίαση)

Αίτια	Θεραπευτικά μέτρα
<ul style="list-style-type: none">✓ Αιμορραγίες του γαστρεντερικού.✓ Διατροφή πλούσια σε πρωτεΐνες.✓ Δυσκοιλιότητα.✓ Λήψη κατευναστικών (βαρβιτουρικά, ηρεμιστικά, μορφίνη).✓ Διουρητικά φάρμακα.✓ Τυχαίες λοιμώξεις.	<ul style="list-style-type: none">✓ Περιορισμός λευκωμάτων.✓ Αγωγή κατά της δυσκοιλιότητας.✓ Αγωγή κατά των εντερικών λοιμώξεων. Δεν έχουν σταθερά αποτελέσματα.

6. Εγκεφαλοπάθειες της νεφρικής ανεπάρκειας

Συμπτώματα

Διαταραχές της συνείδησης:

Ελαφρά επισκότιση της συνείδησης.
Διεγερτική σύγχυση.
«Άγρυπνο» κώμα.

Νευρολογικά σημεία:

Πτερυγίζων τρόμος.
Πολυεστιακές μυοκλονίες.
Κρίσεις σπασμών.

Μεταβολικές διαταραχές:

Οξέωση από υπέρπνοια.
Υπονατριάιμια.
Υπασβεστιαιμία.

7. Πορφυρίες

- Οξεία διαλείπουσα πορφυρία:
 - Οικογενής νόσος.
 - Κληρονομείται από τον επικρατούντα τύπο.
 - Εκδηλώνεται συχνότερα στις γυναίκες.

Έκλυση ώσεων

- Μετά τη λήψη φαρμάκων (βαρβιτουρικά, κινίνη, σουλφαμίδες, φαινυλβουταζόνη, αντισυλληπτικά).
- Μετά από λοίμωξη.
- Μετά από τη χορήγηση αναισθησίας.

Συμπτώματα

Σωματικά

- Ερυθρόχρωμα ούρα ή ούρα διαυγή που σκουραίνουν στο φως.
- Έντονοι κοιλιακοί πόνοι.
- Έμετοι.
- Δυσκοιλιότητα.

Ψυχικές διαταραχές

- Αϋπνία.
- Κρίσεις κλάματος.
- Αγχώδης διέγερση.
- Εκδηλώσεις νευρωσικής μορφής.
- Σαφώς συγχυτική εικόνα με αποπροσανατολισμό και ονειρισμό.

Προσβολή του νευρικού συστήματος

- Ενίοτε εστιακή.
- **Συχνά προϊούσα που καταλήγει σε:**
 - Χαλαρή περιφερειακή παράλυση.
 - Απώλεια αντανακλαστικών.
 - Ραγδαία μυϊκή ατροφία.

- Εξαιτίας του ευμετάβλητου και άτυπου χαρακτήρα των συμπτωμάτων, οι ασθενείς θεωρούνται συχνά :
 - Υστερικοί ή «νευροπαθείς».
 - Με μόνιμες διαταραχές του χαρακτήρα.
 - Με συγκινησιακή και συναισθηματική αστάθεια.

Στρατηγικές διαχείρισης και αντιμετώπισης

Δεν υπάρχει ειδική θεραπεία

Αγωγή για τις οξείες ψυχικές διαταραχές:

Διόρθωση των ηλεκτρολυτικών διαταραχών.

Επιτρέπονται:

Χλωροπρομαζίνη.

Βρωμιούχα άλατα.

Χλωράλη.

Απαγορεύονται :

Βαρβιτουρικά.

Μεπροβαμάτη.

Υδαντοΐνες.

Υδροξυζίνη.

Doridene.

Διπροπυλακεταμίδα.

8. Νόσος του Wilson

- Ηπατοφακεοειδής εκφύλιση.
- Αιτία:
 - Ανωμαλία του μεταβολισμού του χαλκού γενετικής αιτιολογίας.
 - Μεταβιβάζεται με τον αυτόσωμο υποχωρητικό τύπο κληρονομικότητας.

Σωματικά συμπτώματα

Φαιοπράσινος δακτύλιος του κερατοειδούς (δακτύλιος του Kayser-Fleischer)

Χρόνια ηπατική βλάβη με μορφή κίρρωσης

Νευρολογικό σύνδρομο:

- ✓ Δυσκινησίες.
- ✓ Δυστονία.
- ✓ Ακίνητικό σύνδρομο.
- ✓ Τρόμος κατά την προσπάθεια διατήρησης μιας στάσης.
- ✓ Τρομώδης γραφή.
- ✓ Διαταραχές της βάρδισης.
- ✓ Δυσαρθρία.
- ✓ Ανώμαλες στάσεις.
- ✓ Εναντιωτικές συσπάσεις που παρεμποδίζουν τις εκούσιες κινήσεις και προκαλούν μορφασμούς κατά την ομιλία.

Ψυχικές διαταραχές

- Πτώση σχολικής απόδοσης.
- Χαρακτηρολογικές ή ψευδονευρωσικές διαταραχές.
- Μεταβολές του θυμικού.
- Συναισθηματική και διανοητική παλινδρόμηση.

Στρατηγικές Διαχείρισης και Αντιμετώπισης

Προκλινική ανίχνευση

- Βιοχημική διάγνωση της νόσου με τη μέτρηση του χαλκού του αίματος και της κυανοπλασμίνης, του χαλκού των ούρων, του ηπατικού χαλκού.

Ισόβια αγωγή με χημικού-σταθεροποιητικούς παράγοντες (D-πενικιλλαμίνη).

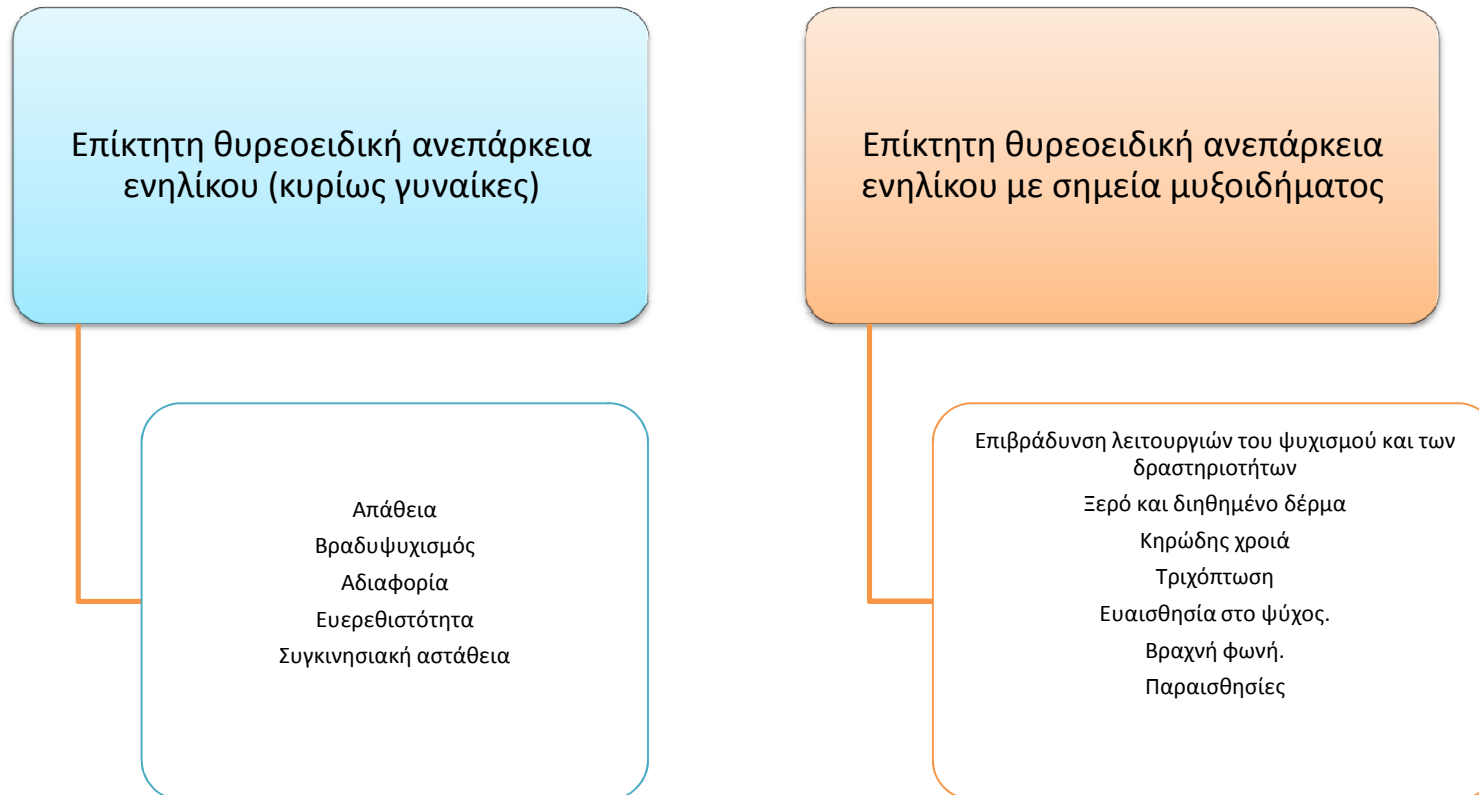

Β. Ψυχικές διαταραχές των ενδοκρινοπαθειών

Θυρεοειδής	Υποθυρεοειδισμοί	Υπερθυρεοειδισμοί			
Επινεφρίδια	Νόσος Addison	Οξεία επινεφριδική ανεπάρκεια	Μεταβολική υπερλειτουργία του φλοιού των επινεφριδίων	Υπερλειτουργία του φλοιού των επινεφριδίων με υπερέκκριση ανδρογόνων	
Υπόφυση	Ολική ανεπάρκεια πρόσθιου λοβού υπόφυσης	Συμπτώματα εξαιτίας απορρύθμισης στην έκκριση της σωματοτρόπου ορμόνης	Μεγαλακρία	Υπερλειτουργία του φλοιού των επινεφριδίων υποθαλαμο - υποφυσικής αιτιολογίας	Άποιος διαβήτης
Παραθυρεοειδείς αδένες	Υποπαραθυρεοειδισμοί	Υπερπαραθυρεοειδισμοί			
Παρανεοπλασματικά ενδοκρινικά σύνδρομα					

A) Υποθυρεοειδισμοί (συμπτώματα)

Μυξοιδηματικές ψυχώσεις

- Σπάνιες.
- Μόνο σε πολύ παραμελημένες περιπτώσεις.
- Διαταραχές της συνείδησης με ονειρισμό.
- Σπανιότερα καταθλιπτική κατάσταση ή ιδέες δίωξης.

- Ο υποθυρεοειδισμός μπορεί να περάσει απαρατήρητος για πολύ καιρό.
 - Η κλινική του εικόνα ολοκληρώνεται πολύ αργά.
 - Ο άρρωστος απευθύνεται με μεγάλη καθυστέρηση στο γιατρό, εξαιτίας της απάθειάς του.
- Σήμερα δεν παρατηρείται πια η εικόνα της μυξοιδηματικής ιδιωτίας με νανισμό.
- Παιδιά που πάσχουν από μυξοίδημα:
 - Η ορμονική αγωγή επιτρέπει μόνο τη σωστή σωματική ανάπτυξη.
 - Το 80% των πασχόντων παρουσιάζει νοητική ανεπάρκεια.

Θεραπεία

- Ορμονική αγωγή με λήψη θυρεοειδικής ορμόνης.
- Απαγορεύονται τα βαρβιτουρικά ή τα νευροληπτικά.

B) Υπερθυρεοειδισμοί (Νόσος Basedow)

Συμπτώματα

- Απίσχυση παρά την πολυφαγία
- Κρίσεις εφίδρωσης
- Υπερβολική δίψα
- Εξόφθαλμο
- Βρογχοκήλη
- Συναισθηματικές μεταπτώσεις
- Άγχος-νευρικότητα-ευερεθιστότητα
- Ταχυπαλμίες
- Τρόμος
- Κόπωση και εύκολο λαχάνιασμα
- **Ομοιότητα συμπτωμάτων με συγκινησιακές διαταραχές αγχωδών και νευρωσικών ασθενών**

Νόσος Basedow

- Η πιο συνηθισμένη μορφή υπερθυρεοειδισμού.
- Θυρεοτοξίκωση.
- Συνδέεται με διεγκεφαλο-υποφυσιακή απορύθμιση.
- Υπόνοιες για αυτοάνοσο.

Αίτια

- Συγκινησιακοί παράγοντες:
 - Πένθος.
 - Ψυχοπιεστικές καταστάσεις.

Εκδήλωση θυρεοειδικών κρίσεων

Χειρουργική επέμβαση

Επιλοίμωξη

Συγκινησιακός κλονισμός

Αλλαγή ή διακοπή της θεραπείας

Σε γυναίκες άνω των 50 ετών που πάσχουν από βαριά και πρόσφατη θυρεοτοξίκωση

Ψευδοθυρεοτοξικώσεις:

- Παθολογική προσωπικότητα
- Κρυφή λήψη θυρεοειδικών ορμονικών σκευασμάτων με σκοπό το αδυνάτισμα

Πρόδρομα συμπτώματα

- Μυϊκή αδυναμία
- Υπέρμετρη αύξηση του τρόμου και της ταχυκαρδίας
- Πυρετός
- Δίψα
- Διάρροια
- Εικόνα παράλυσης μαζί με διανοητική σύγχυση (εναλλαγή χαύνωσης και διέγερσης)
- **Δυσμενής πρόγνωση**

a) Νόσος Addison

- Πρωτοπαθής ανεπάρκεια όλων των ορμονών του φλοιού των επινεφριδίων.
- Αιτία:
 - Προοδευτική καταστροφή του συνόλου σχεδόν των δύο αδένων.
 - Φυματίωση των επινεφριδικών αδένων.
 - Φλοιώδης ατροφία.

Συμπτώματα

• Ασθενία• Κεφαλαλγίες• Ραχιαλγίες• Αϋπνία• Λιποθυμίες• Απίσχυση• Ανορεξία• Αρτηριακή υπόταση• Μελάγχρωση του δέρματος	• Εύκολη σωματική και ψυχική κόπωση• Ευερεθιστότητα• Ανησυχίες• Τάσεις εναντίωσης• Πιο σπάνια ευφορία• Ψυχωσικές καταστάσεις μελαγχολικού ή παρανοειδούς τύπου

b) Οξεία επινεφριδική ανεπάρκεια

Συμπτώματα

Διαταραχές της συνείδησης

Αδυναμία

Σύγχυση

Κώμα

Σπασμοί

Μεγάλη πτώση της αρτηριακής πίεσης

Οξείες πεπτικές διαταραχές

Απουσία τενοντίων αντανακλαστικών

Οίδημα οπτικών θηλών

c) Μεταβολική υπερλειτουργία του φλοιού των επινεφριδίων

- Σύνδρομο Cushing:
 - Υπερπαραγωγή γλυκοκορτικοειδών.
 - Κυρίως γυναίκες.

Σύνδρομο Cushing

Κλινική εικόνα

- Αφύσικη κατανομή λίπους (κορμός, λαιμός)
- Σεληνοειδές και ερυθρωπό προσωπείο
- Κεντρομελής ατροφία
- Οστεοπόρωση
- Πορφυρές ραβδώσεις του δέρματος
- Αμηνόρροια
- Ήπια σημεία αρρενοποίησης

Αίτια

- Όγκος του επινεφριδικού φλοιού
- Αμφοτερόπλευρη δευτεροπαθής υπερπλασία των επινεφριδίων εξαιτίας διαρκούς κορτικοτρόπου διέγερσης

Ψυχικές διαταραχές

- Μεταβολές του χαρακτήρα
- Καταθλιπτική συμπτωματολογία
- Κατάσταση μανίας ή παραληρητική μελαγχολία
- **Οι διαταραχές υποχωρούν με την εφαρμογή της θεραπείας.**

d) Υπερλειτουργία του φλοιού των επινεφριδίων με υπερέκκριση ανδρογόνων

- Όταν εκδηλώνεται μετά την ενήβωση, δεν εκφράζεται κλινικά παρά μόνο στις γυναίκες.

Ανδροποιητικό σύνδρομο

Αιτία

- Επίκτητοι υπερανδρογονισμοί κεντρικής υποθαλαμο-υποφυσικής αιτιολογίας

Συμπτώματα

- **Ενδείξεις «αποθηλεοποίησης»:**
 - Αραιομηνόρροια ή αμηνόρροια
 - Στεριότητα
- **Αρρενοποίηση των χαρακτήρων του φύλου:**
 - Τρίχωση ανδρικού τύπου
 - Υπερτροφία της κλειτορίδας και των μεγάλων χειλέων
 - Αλλαγή της φωνής
- **Μεταβολή της προσωπικότητας ως προς τη συμπεριφορά και το χαρακτήρα:**
 - Τα ενδιαφέροντα και οι συνήθειες μετατρέπονται σε ανδρικά

a) Ολική ανεπάρκεια πρόσθιου λοβού υπόφυσης

- Η ψυχογενής ανορεξία συγγεόταν παλαιότερα με την «υποφυσιογενή καχεξία».
 - Κοινό σύμπτωμα: η αμηνόρροια.

Αίτια

- Επιλόχεια υποφυσική νέκρωση (σύνδρομο Sheeman)
- Βλάβες πάνω από το τουρκικό εφίππιο

Ψυχικές διαταραχές

- Ολική ασθένια.
- Αδιαφορία.
- Αυτοεγκατάλειψη.
- Επεισόδια ανησυχίας και άγχους.
- Συγχυτικά επεισόδια.
- Χρόνια παραληρητική κατάσταση.

b) Συμπτώματα εξαιτίας απορύθμισης στην έκκριση της σωματοτρόπου ορμόνης

- ✓ Υποφυσιογενής γιγαντισμός.
- ✓ Υποφυσιογενής νανισμός.

- Δε συνοδεύονται από σοβαρές ψυχικές διαταραχές.
 - Η μορφολογική ανωμαλία ευθύνεται για:
 - Δυσκολίες προσαρμογής.
 - Αντιδραστικού τύπου διαταραχές.

c) Μεγαλακρία

- Έντονες ψυχικές διαταραχές:
 - Απάθεια.
 - Αστάθεια.
 - Διαταραχές του θυμικού και του χαρακτήρα.
 - Καταθλιπτική κατάσταση που μπορεί να οδηγήσει σε αυτοκτονία.

d) Υπερλειτουργία του φλοιού των επινεφριδίων υποθαλαμο - υποφυσικής αιτιολογίας

- Όμοια με τη νόσο Cushing.
- Με ανάλογες ψυχικές διαταραχές.
- Διαφοροποίηση στα αίτια:
 - Υποφυσικός όγκο.
 - Λειτουργικής αιτιολογίας υπερλειτουργία του υποθαλαμο-υποφυσικού συστήματος

e) Άποιος διαβήτης

- Όταν προκαλείται από όγκους ή άλλες εγκεφαλικές βλάβες, συνοδεύεται από ψυχικές διαταραχές ανάλογες των βλαβών.

Άποιος διαβήτης ≠ ποτομανία

Άποιος διαβήτης

- Ο οργανικός άποιος διαβήτης μπορεί να συνοδεύεται από εξαρτημένη διψομανιακή συμπεριφορά

Ποτομανία

- Ψυχοπαθητικές προσωπικότητες
- Μανιοκαταθλιπτικοί ασθενείς
- Το σύνδρομο πολυδιψίας-πολυουρίας και η νυκτερινή πολυδιψία απουσιάζουν
- Η χρόνια ποτομανία μπορεί να προκαλέσει λειτουργικό άποιο διαβήτη

ι. Υποπαραθυρεοειδισμοί

- Σπάνιες παθήσεις.
- Τύποι:
 - Ιδιοπαθείς:
 - Εκδηλώνονται στην παιδική ηλικία.
 - Συνοδεύονται από νοητική καθυστέρηση.
 - Δευτεροπαθείς:
 - Μετά από θυρεοειδεκτομή.
 - Οι διαταραχές εμφανίζονται μετά από μέρες ή μερικά χρόνια.

Κλινική εικόνα

- **Παροξυσμικού τύπου εκδηλώσεις:**
 - Οξεία κρίση τετανίας
- **Χρόνιες διαταραχές:**
 - Αλλοιώσεις του δέρματος και των νυχιών.
 - Καταρράκτης.
 - Οστικές αλλοιώσεις.

Νευροψυχικές διαταραχές

- Παροδικό ή συνεχές άγχος
- Διαταραχές του θυμικού
- Συγχυτικά επεισόδια
- Επιληπτικόμορφες κρίσεις

Θεραπεία

- Χορήγηση βιταμινών και ασβεστίου

ii. Υπερπαραθυρεοειδισμοί

Κλινική εικόνα

- Ανορεξία
- Πεπτικές διαταραχές
- Δίψα
- Βλάβες των οστών και των νεφρών
- Νευρολογικές και μυϊκές διαταραχές

Ψυχικές διαταραχές

- **Πολύμορφα σύνδρομα:**
 - Κατάθλιψη
 - Διαταραχές του χαρακτήρα
 - Ασθενία

V) Παρανεοπλασματικά ενδοκρινικά σύνδρομα

- Προκαλούν μείζονες ψυχικές διαταραχές.
- Οφείλονται σε έκτοπη νεοπλασματική ορμονική έκκριση.

1. Σύνδρομο Cushing που οφείλεται σε σπλαχνικό όγκο

Συμπτώματα

- Σημεία υπερπαραγωγής γλυκοκορτικοειδών
- Διαβήτης
- Μελανοδερμία

Ψυχικές διαταραχές

- Πρώιμες

2. Παρανεοπλασματικής αιτιολογίας υπερασβεστιαμία

Αίτια

- Όγκοι του πνεύμονα
- Όγκοι του νεφρού

Κλινική εικόνα

- **Παρόμοια με του υπεραθυρεοειδισμού:**
 - Πολυουρία-πολυδιψία
 - Αδυναμία
 - Έμετοι

Νευροψυχικές διαταραχές

- Διανοητική σύγχυση
- Παραληρητική διέγερση
- Κώμα

3. Σύνδρομο Schwartz-Bartter

Αιτία

- Μικροκυτταρικοί καρκίνοι των βρόγχων

Κλινική εικόνα

- Σπασμοί
- Ανορεξία
- Έμετοι

Νευροψυχικές διαταραχές

- Νευροψυχικά σημεία που συνδέονται με τη δηλητηρίαση «εξ ύδατος»
- Ευερεθιστότητα
- Τάσεις εναντίωσης
- Θόλωση της συνείδησης

Βιβλιογραφία

- Eby L. & Brown N. (2010). *Η Νοσηλευτική στην Ψυχική Υγεία*. Αθήνα: Ιατρικές Εκδόσεις Λαγός.
- Gabbard O. Glen (2006). *Η Ψυχοδυναμική Ψυχιατρική στην κλινική πράξη*, (Επιμ. Υφαντής Ν.Θ.). Αθήνα. Εκδόσεις ΒΗΤΑ.
- Hogan, M.A. (2011). *Νοσηλευτική Ψυχικής Υγείας*. Εκδόσεις Broken Hill Publishers LTD.
- Lempriere, T. (1995). *Εγχειρίδιο Ψυχιατρικής Ενηλίκων*. Αθήνα: Παπαζήσης.

Σημείωμα Αναφοράς

Γκούβα, Μ. (2015). Νοσηλευτική Ψυχικής Υγείας. ΤΕΙ Ηπείρου.

Διαθέσιμο από:

<http://eclass.teiep.gr/courses/NOSH102/>

Σημείωμα Αδειοδότησης

Το παρόν υλικό διατίθεται με τους όρους της άδειας χρήσης Creative Commons Αναφορά Δημιουργού-Μη Εμπορική Χρήση-Όχι Παράγωγα Έργα 4.0 Διεθνές [1] ή μεταγενέστερη. Εξαιρούνται τα αυτοτελή έργα τρίτων π.χ. φωτογραφίες, Διαγράμματα κ.λ.π., τα οποία εμπεριέχονται σε αυτό και τα οποία αναφέρονται μαζί με τους όρους χρήσης τους στο «Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων».

Ο δικαιούχος μπορεί να παρέχει στον αδειοδόχο ξεχωριστή άδεια να χρησιμοποιεί το έργο για εμπορική χρήση, εφόσον αυτό του ζητηθεί.

[1] <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/deed.el>

Τέλος Ενότητας

Επεξεργασία: Ευαγγελία Ι. Κοσμά
Ιωάννινα, 2015

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
Πολύπτυχο στην Κοινωνία της Γνώσης

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
Πρόγραμμα για την Ελλάδα
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Σημειώματα

Διατήρηση Σημειωμάτων

Οποιαδήποτε αναπαραγωγή ή διασκευή του υλικού θα πρέπει να συμπεριλαμβάνει:

- το Σημείωμα Αναφοράς
- το Σημείωμα Αδειοδότησης
- τη Δήλωση Διατήρησης Σημειωμάτων
- το Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων (εφόσον υπάρχει) μαζί με τους συνοδευόμενους υπερσυνδέσμους.

Τέλος Ενότητας

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ